

481

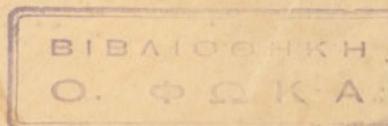
ΕΚΘΕΣΙΣ —
ΖΩΓΡΑΦΙΚΗΣ
— ΓΛΥΠΤΙΚΗΣ

ΜΙΧΑΗΛ Θ. ΤΟΜΠΡΟΥ
Γ. ΓΟΥΝΑΡΟΠΟΥΛΟΥ
Ν. ΧΑΤΖΗΚΥΡΙΑΚΟΥ
ΓΚΙΚΑ

1935

ΑΙΘΟΥΣΑ ΛΕΣΧΗΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΩΝ

ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΗ ΤΗΣ ΣΕΡΒΙΑΣ 8

ΠΛΑΤΕΙΑ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΕΡΓΩΝ

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΚΘΕΣΕΩΣ

12 ΜΑΪΟΥ—1 ΙΟΥΝΙΟΥ

1935

Ἡ ἐπὶ τῆς Ἐκθέσεως Ἐπιτροπὴ

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΕΜΜ. ΜΠΕΝΑΚΗΣ

ΤΑ ΜΕΛΗ

Νίνα Κ. Ἀθανασιάδη
Καίτη Ἀλ. Ἀργυροπεύλου
Ἐλένη Σπ. Εύκλειδου

Ἐλένη Ἀπ. Ζεύζουλα

Κική Σωτήρη Παπαστράτου
Εἰρ. Γεωργ. Πεσμαζόγλου
Ντιντή Ἰω. Σερπιέρη

Γεώργ. Λ. Ζαρίφης

Παῦλος Ἀλ. Καλλιγᾶς
Ἀντώνιος Διον. Σταθάτος
Ἀλέξ. Χωρέμης

N. ΧΑΤΖΗΚΥΡΙΑΚΟΣ ΓΚΙΚΑΣ

ΜΙΧΑΗΛ^{Θ.} ΤΟΜΠΡΟΣ

Γ. ΓΟΥΝΑΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Υπὸ τοῦ ποιητοῦ κ. ΚΩΣΤΑ ΟΥΡΑΝΗ

Ο Τόμπρος, δ Γουναρόπουλος κι' δ Γκίκας (Χατζηκυριακός) είνε, στὸν τόπο μας, οἱ τρεῖς κυριώτεροι κι' αὐθεντικώτεροι ἀντιπρόσωποι τῆς μεγάλης ἐπαναστατικῆς κινήσεως στὴ γλυπτικὴ καὶ ζωγραφικὴ Τέχνη, ποὺ ὑποκινήθηκε τὸ 1906 στὸ Παρίσι ἀπὸ μιὰ ὁμάδα καλλιτεχνῶν—τῶν Fanves ὅπως ὠνομάστηκαν—, ποὺ δλοκληρώθηκε, στὸ Παρίσι ἐπίσης, γύρω ἀπὸ τὸ 1925 καὶ ποὺ ἀπέβλεπε νά σαρώσῃ τὴν Τέχνη, ποὺ ἤταν χυμένη στὰ ἄψυχα καὶ οηχά καλούπια τοῦ Ἀκαδημαϊσμοῦ, τὴν Τέχνη, ποὺ δίδασκαν οἱ Σχολές Καλῶν Τεχνῶν κι' ἐβράβευαν οἱ Ἀκαδημίες, τὴν Τέχνη, ποὺ ἀντέγραφε τὴ φύση, ποὺ «ώραιοποιούσε» γλυκερὰ τὰ θέματά της ἢ ποὺ ἐπιζητοῦσε τὴ φωτογραφικὴ ὁμοιότητα γιὰ νὰ θαυμάζεται ἀπὸ τοὺς ἀνίδεους καὶ νὰ πουλιέται καλλίτερα, ποὺ βάδιζε μὲ τὰ δεκανίκια τοῦ φωμαντισμοῦ καὶ τοῦ συμβολισμοῦ καὶ ποὺ γιὰ νὰ κάνῃ ἐντύπωση «δυνατῆς» Τέχνης παρουσίαζε

πρόσωπα... μὲ φουσκωμένους μύες.

Τοὺς γνάωμα καὶ τοὺς τρεῖς στὸ Παρίσι, περὶ τὸ 1925 ἀκριβῶς, ὅταν δηλαδὴ τὸ παφινὸν Μονπαρογάς ἤταν γεμάτο ἀπὸ ἀναρίθμητους νέους καλλιτέχνες ὅλης τῆς γῆς, οἱ ὅποιοι ἔχοντας ἀποκηρύξει τὸν Ἀκαδημαϊσμό, είχαν μαζευτεῖ ἐκεὶ ὅπως μία Συνέλευση, ποὺ συνέρχεται μετά τὴν ἐπανάστασι γιὰ νὰ βάλῃ τὶς βάσεις μιᾶς νέας καταστάσεως.

Οπως συμβαίνει πάντα σὲ τέτοιες ἐπαναστατικὲς συνελεύσεις, ὅλοι ἥσαν μεθυσμένοι ἀπὸ τὴν ἀπόκτησι τῆς ἑλευθερίας, ὅλοι ἐπαλλαν ἀπὸ ἓνα μεγάλο δργασμὸ δημιουργίας, ὅλοι πλημμύριζαν ἀπὸ τὴ φιλοδοξία νὰ δώσουν στὸν κόσμο μία Τέχνη ἀγνή καὶ ἀνότερη, μία Τέχνη, ποὺ θὰ ἤταν ἡ Ἀπόλυτη Τέχνη δπως κοινωνικοὶ ἐπαναστάτες θὰ φιλοδοξοῦσαν μία Πολιτεία Ἀπόλυτης Δικαιοσύνης. Ἄλλ' ὅπως ἐπίσης συμβαίνει στὶς ἐπαναστατικὲς συνελεύσεις, ποὺ καλοῦνται νὰ δημιουργήσουν, ὑπῆρχε ἡ

μεγαλυτέρα ἀσυμφωνία ὡς πρὸ τὴν συγκεκριμένη μορφή ποὺ θὰ ἔπειπε νὰ πάρῃ ἡ Νέα Τέχνη. Διάφορες όμάδες μὲ διαφορετικά προγράμματα, πάλεναν μεταξύ τους γιὰ τὴν ἐπιχράτησι. 'Υπῆρχαν οἱ ἀρχικοὶ «Fauvistes» οἱ ὅποιοι στὴν ἴμπρεσσιονιστικὴ ἀντίληψι, ὅτι ἡ τέχνη εἶναι ἡ φύσις ἰδωμένη διὰ μέσου μιᾶς ἴδιοσυγκρασίας ἀντέτασσαν τὴν ἀντίληψι, ὅτι ἡ τέχνη εἶναι ἡ χρησιμόποιησι τῆς φύσεως ὡς ἀπλοῦ μέσου γιὰ τὴν παρουσίαν καὶ τὴν ἔξαρση τῆς ἴδιοσυγκρασίας τοῦ καλλιτέχνη κι' οἱ ὅποιοι. ἀντλώντας τεχνικὲς καὶ αἰσθητικὲς ἀρχὲς ἀπὸ τὶς «ἀρχαϊκὲς» τέχνες ὅλων τῶν τόπων (ἀκόμα καὶ τῆς τέχνης τῶν μαύρων) ὡς πιὸ δυνατῶν διότι πιὸ πηγαίων, ζητοῦσαν νὰ ἐπιβάλουν μιὰ τέχνη ζωτανὴ πάντως ἀλλὰ μεταμορφωμένη μέσῳ μετατροπῶν, παραμορφώσεων καὶ ἴδιως ἀπλοποιήσεων τῶν ἀντικειμένων καὶ καινούργιων χρωματικῶν συνδυασμῶν.

'Υπῆρχαν οἱ Νατουραλιστὲς οἱ ὅποιοι καλλιεργοῦσαν φόρμες καὶ χρωματισμοὺς ρωμαλέους καὶ ἡδυπαθεῖς ἀλλὰ στερημένους ἀπὸ κάθε πνευματικότητα. 'Υπῆρχαν οἱ Φουτουριστὲς ποὺ ζητοῦσαν «τὸ συγχρονισμὸ τῶν ψυχικῶν καταστάσεων στὸ ἔργο τῆς τέχνης», ἡ ἀκριβέστερα τὸ συγχρονισμὸ πάνω στὸν πίνακα τῶν εἰκόνων, ποὺ προσπίπτουν σ' ἕνα κινούμενο μάτι. 'Υπῆρχαν οἱ 'Εκλεκτικοὶ οἱ ὅποιοι ἀπέβλεπαν ὅχι ν' ἀνοίξουν καινούργιους δρόμους στὴν Τέχνη ἀλλὰ νὰ παρουσιάσουν μιὰ Τέχνη ποὺ νὰ εἶναι, κατὰ ἕνα τρόπο, τὸ ἀπόσταγμα τῶν τεχνικῶν καὶ αἰσθητικῶν διδαγμάτων, ποὺ παρέχουν τὰ ἀριστουργῆματα τῶν διαφόρων ἐποχῶν, ποὺ βρίσκονται στὰ Μονσεία. 'Υπῆρχαν οἱ Cubistes οἱ ὅποιοι, φιλοδοξῶντας νὰ δημιουργήσουν ἔργα τέχνης ἀνεξάρτητα καὶ ἀσχετα πρὸς τὴν πραγματικότητα, ἀλλ' ἀποτελοῦντα πραγματικότητα, τὰ ἴδια, (μιὰ πραγματικότητα, ποὺ νὰ εἶναι ἔργο ἀπολύτως καὶ ἐλευθέρως τοῦ ἀνθρώπου), προσέτρεχαν σ' ἕνα εἶδος λυ-

ρικῆς γεωμετρίας, σὲ ἰσορροπίες ἀντικειμένων σύμφωνα μὲ μιὰν ἀρχιτεκτονικὴ ἐντελῶς χρωματικὴ, σὲ πλαστικές ἰσοστασίες, σὲ θλάσσεις, ἀλλοιώσεις καὶ ἀνασυνθέσεις γραμμῶν καὶ ὄγκων σὲ τρόπο ὥστε ὁ πίνακας ἡ τὸ γλυπτικὸ ἔργο νὰ μὴ ἀναπαριστάνουν κανένα γνωστὸ ὄντικειμένο ἀλλὰ νὰ εἴναι τὰ ἴδια αὐτὰ ἀντικείμενο. 'Υπῆρχαν οἱ Συρρεαλιστὲς οἱ ὅποιοι ἥθελαν νὰ καταργηθῇ ἐντελῶς ἡ λογικὴ ἀπὸ τὴν Τέχνη καὶ νὰ ἐκδηλώνεται στὴ θέσι τῆς τὸ αὐθόρυμτο, τὸ ὑποσυνείδητο ἀτόφιο καὶ ἀνεξέλεγκτο, ὃ δὲ καλλιτέχνης νὰ εἴναι ἔνας παθητικὸς θεατὴς τῆς γεννέσεως τοῦ ἴδιου τοῦ τοῦ ἔργου. 'Υπῆρχαν οἱ Populistes οἱ ὅποιοι ζητοῦσαν τὴν κατάργησην τῆς ἐπιστημονικῆς πλευρᾶς τῆς τέχνης καὶ τὴν ἐπιστροφὴ στὸν ἐμπιρισμὸ, στὴν ἀφέλεια, τὴν ἀδεξιότητα καὶ τὴν αἰσθηματικότητα τῶν ἀμόρφωτων λαϊκῶν καλλιτεχνῶν. 'Υπῆρχαν, τέλος, ἐκεῖνοι ποὺ πίγμαιναν ἀπὸ τὴ μία ὅμάδα στὴν ἄλλη, οἱ ἀναποφάσιστοι, οἱ ἀποσάρμοστοι καὶ ἀνήσυχοι, ἐκεῖνοι ποὺ ζητοῦταν ἴδιους δρόμους κι' ἐκεῖνοι, ποὺ ἀπὸ τὶς διάφορες θεωρίες καὶ πραγματοποιήσεις διάλεγαν τὰ στοιχεῖα τὰ ίκανα νὰ συνθέσουν ἡ γὰ πλουτίσουν τὴ δική τους προσωπικότητα...

'Ο Τόμπρος, ὁ Γουναρόπουλος καὶ ὁ Χατζηκυριάκος ἔζησαν σ' αὐτὴ τὴν πολυμόδη ἀτμόσφαιρα, σ' αὐτὸ τὸ ὄργανοτικό, ὃσο καὶ μοναδικό, «κλιμα τέχνης». 'Υπῆρχαν μέλη αὐτῆς τῆς «ἐπαναστατικῆς συνελεύσεως», ὃπως χαρακτήρισα γιὰ τὸ γραφικότερο τὴν περίοδο αὐτή, καὶ τὸ ἔργο τους ἔχει τραφεῖ ἀπ' αὐτήν. Στὸν τόπο μας, σήμερα, είνε, ὅπως εἴπα, οἱ ἀντιπρόσωποι τῆς. 'Αλλ' ὅ,τι ἔφεραν μαζί τους, ὅ,τι ὑπάρχει στὸ ἔργο τους εἶναι ἡ θέρμη τῆς κι' ὅχι ὁ πυρετός τῆς, ὁ παλμός τῆς κι' ὅχι ὁ θόρυβος, ὁ βαθύτερος ρυθμός τῆς κι' ὅχι ἡ ἐπιφανειακή τῆς σύγχυσι...

'Η ἀτμόσφαιρα τοῦ Μονπαρνάς ἐπέ-

δρασε ἐπὶ τῆς καλλιτεχνικῆς ἰδιοσυγκρασίας τοῦ Τόμπρου ὃχι ώς πρόσθετος πλουτισμός της, ὅλλα ώς ἀπογύμνωσί της. Ἡ ἀπογύμνωσι διμος αὐτὴ ἔξιες δλους τού; πλουτισμούς. Δὲν τοῦ ἔδειξε νέους κανόνες τέχνης (δὲν ὑπάρχουν ἄλλως τε νέοι κανόνες ἄλλα νέες μορφές) ἀλλά, ἀπορίπτοντάς του τοὺς φεύτικους κανόνες τοῦ ἀκαδημαϊσμοῦ καὶ τοῦ φεαλισμοῦ, τοὺς κανόνες τῶν Σχολῶν τῶν Καλῶν Τεχνῶν, τὸν ἔκανε νά βρῃ τοὺς ἀληθινοὺς κανόνες τῆς Τέχνης μέσα στὸ ὑποσυνείδητό του—ὅπου δὲν ἔδεινον μόνο τὰ ἔνστικτα ἄλλα καὶ ἡ προγονικὴ μνήμη τυῦ ἀνθρώπου. Ο Τόμπρος, ἰδιοσυγκρασία ὑγιεῖς, φωμαλέα καὶ γαλήνια, ἀνένιψε κάτοχος τῆς τέχνης τῶν προκλασικῶν του προγόνων, που ἦταν μιὰ τέχνη ὑγιεῖς, φωμαλέα καὶ γαλήνια.

Τὸ σημερινό του ἔργο ἔχει τὴ θέρμη τῆς εὑσυνείδησίας καὶ τὴν ἡσυχη χαρᾶ τῆς βεβαιότητος. Εἶνε ἔνα ἔργο, που φέρνει ἐν ἐ αι τῷ τὴν ἴσσορόπια του, τὴ ἡσυχη του καὶ τὴ δύναμι του, ἀντιθέτως πρὸς τὰ ἀκαδημαϊκά ἔργα, που ἔχουν τὴν ἀνάγκη διάφορων τροπῆρει τοῦ οἰκιακά νά ὑπάρχουν (ἄλλα καὶ πάλι πόσο ὅηκά, πόσο ἐπιφανειακά!) "Ἐργο καθαρὰ πλαστικό καὶ ἀρχιτεκτονικό, ὅπως εἶνε καὶ πρέπει νά είνε τὸ ἀληθινὸ γλυπτικὸ ἔργο, τὸ ἔργο τοῦ Τόμπρου δὲν ζητάει οὔτε τὴν ἔγκρισι μας, οὔτε τὴν ἀρέσκειά μας—γιατὶ δὲν ἔχει τὴν ἀνάγκη τους. Ἀρκεῖται νά ὑπάρχῃ.

"Ο Γουναρόπουλος φέρνει στὸ νοῦ τὸν φαρᾶ ἐκεῖνο τοῦ ποιήματος τοῦ Οὐάιλδ ποὺ ἔλεγε στοὺς συχωριανούς του, ότι εἶδε τὶς «Σειρῆνες» καὶ ποὺ τοὺς γοήτευε μὲ τὴν περιγραφή τους. Ζωγραφίζει ἔνα κόσμο ὑπερπραγματικό (δηλαδή ὃχι ἀφηρημένο ἄλλα μετουσιωμένο ἀπὸ τὴν πραγματικότητα), μεταφερμένο σὲ μιὰ διάστασι ἐκτὸς τόπου καὶ διαστήματος, στὸν ὄποιο — γιὰ νά υμηδῶ, ἄλλα παραλλάξοντάς του, τὸν στίχο τοῦ Μπωντλαίρ—«ὅλα εἶνε λυρισμός, εὐαισθησία καὶ ἡδυπάθεια».

Τὸν κόσμο αὐτὸν, μᾶς τὸν παρουσιάζει σὰν ἔνα ὄφαμα ἰδωμένο κάτοτε, ὁ Γουναρόπουλος, ὅπως κι' ὁ φαρᾶς τοῦ Οὐάιλδ μὲ τὶς Σειρῆνες, τὸν ἀντλεῖ ἔξ δλοκλήρου ἀπὸ τὸν ἔαυτό του καὶ τὸν

ἐκφράζει μὲ τὰ μόνα αὐθεντικὰ μέσα τῆς ζωγραφικῆς: τὶς φόρμες καὶ τὰ χρώματα, —κι' ὃχι κεντώντας γύρω ἀπὸ ἔνα θέμα. Πράγματι ἡ ποίησι, ἡ γοητεία καὶ ἡ μυθικὴ ἀτμόσφαιρα, ποὺ ὑπάρχουν στοὺς πίνακες τοῦ Γουναρόπουλου ἀπορρέουν καθαρὰ ἀπὸ τοὺς συνδυασμούς, τὶς τοποθετήσεις, τὶς μεταφορές καὶ τὶς ἄλλοισι, που κάνει στὶς φόρμες, ἀπὸ τὶς χρωματικές του ἴσοταξίες κι' ἀπὸ τὸν προσωπικὸ τρόπο μὲ τὸν ὄποιο φίγει στοὺς πίνακες του, ἡ κάνει νά βγαίνη μέσα αὐτούς, τὸ φῶς.

Μπροστὰ στοὺς πίνακες τοῦ Γουναρόπουλου ἔχω τὴν ἐντύπωση ἐνὸς κόσμου «Σελλεύκου», ἐνὸς κόσμου, ποὺ εἶνε ἡ αἰθέρια οὐσία καὶ ἡ μουσικὴ ὑπόστασι τοῦ ὑπαρχοῦ κόσμου.

"Ο Χατζηκυριάκος εἶνε ἔνας ἀλχημιστὴς ὁ ὄποιος ἀναζητάει—ἐπίμονα, ὑπομονητικά καὶ σὲ πλήρη ἀποξένωσι ἀπὸ κάθε τι στὸν κόσμο — τὴν ἀνεύρεσι τῆς φιλοσοφικῆς Λίθου: τὴν Ἀπόλυτη Τέχνη τῆς ἐπαναστατικῆς φιλοδοξίας. Κάθε του ἔργο εἶνε ἔνα ὄλο καὶ πιὸ σύνθετο πείραμα, μία βιολιδοσκόπησι καινούργια, ἔνα ἀξόμα βῆμα πρὸς τὸ ἀπόρογητο. "Εγχριμα κάποτε γι' αὐτὸν, ὅτι ἀπὸ φωεις ἐπαναστατικῆς συμβολῆς καὶ διαθέσεως, τὸ ἔργο του τὸ χαρακτηρίζει τὸ ψυχρὸ καὶ ἀδιάφθορο ψοφεσπιεριανὸ πάθος. Πράγματι δὲν ὑπάρχει κανεὶς ἐνθουσιασμός σ' αὐτὸν ὅπως καὶ καμμία ἐπίσης ἐγκατάλειψι, καμμία παραχώρησι ὅπως καὶ καμμία αὐταρέσκεια. Ἡταν ἔνα μεγάλο πρᾶγμα στὸν κόσμο ὅταν κάποιος ἀλχημιστής, ζητώντας τὸν χρυσό, ἀνεκάλυψε τὴν πορσελάνη. "Ο Χατζηκυριάκος ἀνακαλύπτει στὶς ἀναζητήσεις του «πορσελάνες» ἄλλα δὲ σταματάει νά τὶς ἐκμεταλλευθῇ. Τὶς ξαναζήνει στὴ χοάνη τοῦ ἔργαστηρίου του. Ἀλλάζει μανιέρες ὅπως ἀλλοὶ ἀλλάζουν θέματα, συνθέτει ὄλο καὶ νέες πλαστικές ἀρχιτεκτονικές, δοκιμάζει ὄλο καὶ νέα δοσαγες ισοδυναμιῶν χρωμάτων καὶ σχημάτων, προχωρεῖ ὄλο καὶ περισσότερο πρὸς τὸ ἀφηρημένο καὶ τὸ γεωμετρικό, ἀφίσταται ὄλο καὶ περισσότερο τὴν πραγματικότητος ἄλλα καὶ γιὰ ὄλα αὐτὰ ἀκριβῶς πλησιάζει ὄλο καὶ περισσότερο πρὸς τὴν Τέχνη, ποὺ ὑνειρεύεται: τὴν Τέχνη, ποὺ θὰ είνε ἡ Ἰδιαίτη μία πραγματικότης, δυναμένη νὰ σταθῇ ἔξω ἀπὸ τὴν πραγματικότητα—ἴση καὶ ἀντιθέτη σ' αὐτήν.

ΚΩΣΤΑΣ ΟΥΡΑΝΗΣ

ΜΙΧΑΗΛ Θ. ΤΟΜΠΡΟΣ

ΑΝΑΔΡΟΜΙΚΗ ΕΠΙΔΕΙΞΙΣ ΕΡΓΩΝ ΤΙΝΩΝ
ΕΠΙ ΤΗ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΕΙ ΕΙΚΟΣΙΠΕΝΤΑΕΤΙΑΣ
(1909 — 1935)

1)	Χαλκίνη ἀναγλυφική πλάξ	1923
2)	Χάλκινον ἄγαλμα τοῦ πυρπολητοῦ «Κανάρι»
μικρᾶς ἀναλογίας, τοῦ ἐν Χίῳ ἀνδριάντος.
*Ανήκει εἰς τὴν Καν. Λ. Καμπάνη.	1923
3)	Χάλκινον ἄγαλμάτιον Ἀφροδίτης ἐκτεθὲν εἰς
τὸ Salon des Independants. *Ανήκει εἰς
τὴν Καν. Λ. Καμπάνη.	1926
4)	Χάλκινον ἄγαλμάπιον σπουδῆ. *Ανήκει εἰς τὸν
Κον. Λημ. Καραντινόν.	1927
5)	Χάλκινον ἄγαλμάπιον Χορευτρίας ἐκτεθὲν εἰς
διαφόρους Galeries τῶν Παρισίων. *Ανήκει
εἰς τὸν Κον. Γεωρ. Μελᾶν.	1929
6)	Χαλκίνη κεφαλὴ τοῦ ποιητοῦ Κώστα Οὐράνη
ἐκτεθεῖσα εἰς τὸν Independants τὸ	1927
7)	Χάλκινον ἄγαλμάτιον. «Στὴν ἀναμονὴ» ἐκτε-
θὲν εἰς τὸ Salon des Tuilleries. *Ανήκει εἰς
τὸν Δῆμον Ἀθηναίων.	1927
8)	Χάλκινος κορμὸς ἀθλητρίας ἐκτεθεὶς εἰς τὴν
Galerie G. Bernheim Παρισίων. *Ανήκει
εἰς τὸν Κον. Μαράκην Ἐμπειρίκον.	1928
9)	Γύψινον ἄγαλματίδιον «Γυναικα μὲ τὸ φεῖδι»
εἰς χαλκὸν	1928 20.000
10)	Χαλκίνη προτομὴ νέας—ἐκτεθεῖσα εἰς τὴν δι-
εθνῆ τῆς Galerie G. Bernheim τὸ
καὶ εἰς τὴν διεθνῆ Βενετίας τὸ 1934.	1929 30.000
11)	Χαλκίνη κεφαλὴ—ἀνήκει εἰς τὸν Κον. Ἀντώ-
νιον Μπενάκην	1929
12)	Μαρμάρινος κορμὸς ἀθλητρίας	1930 40.000
13)	Χάλκινο ἄγαλματίδιο κυβιστικόν	1930 12.000
14)	Χάλκινα ψάφια—ἀνήκει εἰς τὴν Καν. Λ. Καμ-
πάνη.	1930
15)	Χάλκινο ἄγαλμάτιο «Διός» τοῦ μεγάλου τῶν
Δελφικῶν ἑορτῶν.	1932 18.000
16)	Μαρμάρινο συνθετικὸ ἄγαλμάτιο «αἱ δύο	

- Φίλαι» ἐκτεθὲν εἰς τὴν διεθνῆ Βενετίας τοῦ 1934 1933 50.000
- 17) Μαρμάρινη σύνθεσις—ἀφηρημένο θέμα—ἐκτεθεῖσα εἰς τὴν διεθνῆ Βενετίας τοῦ 1934. 1933 16.000
- 18) Πύρινον —Ζῶα—ἀφηρημένον θέμα ἐκτεθὲν εἰς τὴν διεθνῆ Βενετίας 1934. 1934 25.000
- 19) Γύψινον πρόπλασμα τοῦ βιβλίου Ἀφθονιάτη 1934
- 20) Μαρμάρινα ψάρια—μάρμαρο Βυτίνας 1935 25.000
- 21) Μαρμάρινη σύνθεσις—μάρμαρο Βυτίνας καὶ Πεντέλης 1935 15.000
- 22) Μαρμάρινη Σύνθεσις—μάρμαρο Πεντέλης 1935 15.000
- 23) Γύψινος κοριδὸς κολυμβητρίας εἰς χαλκὸν καὶ μάρμαρον 1935 50.000
- 24) Γύψινη προτομὴ τοῦ ἀειμνήστου διευθυντοῦ τῆς «Ἀκροπόλεως» Βλάση Γαβλιηλίδη. 1935
(Θὰ ἐκτεθῇ τὸ γ' δεκαήμερον Μαΐου)

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑΙ ΕΡΓΩΝ ΚΑΙ ΜΝΗΜΕΙΩΝ

- 1) Ἀπὸ τὸ ἐν Πειραιεῖ ἔργοστάσιον σιγαρέτων τῶν Ἀδελφῶν Παπαστράτου. 1931
- 2) Μαρμάρινον ἡρῶον τῶν πεσόντων Τεγεατῶν εἰς Ἐπισκοπὴν τῆς Τεγέας. 1931
- 3) Χάλκινον καὶ μαρμάρινον μνημεῖον ἐν Σκύρῳ τοῦ Ἀγγλου ποιητοῦ Ρούπερτ—Μπρούκ 1931
- 4) Μέρος τοῦ προπλάσματος τοῦ ἐν Ναυπλίῳ μαρμαρίνου ἀνδριάντος τοῦ Α' Κυβερνήτου τῆς Ἑλλάδος Ἰωάννη Καποδίστρια 1933
- 5) Μνημεῖον Γεωργίου Γράτσου εἰς τὸ Α' Νεκροταφεῖον Ἀθηνῶν 1932
- 6) Μνημεῖον Οἰκογενείας Κοσμᾶ Ἀρβανιτίδη εἰς τὸ Α' Νεκροταφεῖον Ἀθηνῶν 1934
- 7) Μνημεῖον Οἰκογενείας Μάντακα εἰς τὸ Α' Νεκροταφεῖον Ἀθηνῶν 1935
- 8) Γυναικα στὴν ἀναμονὴ—ἔργο ἐκτεθὲν εἰς τοὺς Independants Παρισίων τὸ 1926
- 9) Γύψινο ἄγαλμα ὑπερφυοικοῦ μεγέθους «Λου ομένης». 1928
- 10) Σπουδὴ ἀποφοιτηρίων ἔξετάσεων τῆς Σχολῆς Καλῶν Τεχνῶν Ἀθηνῶν βραβεῖον Α' 1909
- 11) Γενικὴ θέα ἐν Σκύρῳ τοῦ μνημείου Ρούπερτ Μπρούκ.

Γ. ΓΟΥΝΑΡΟΠΟΥΛΟΣ

1)	Πορτραϊτο Κου Λεωνίδα Ἐμπειρίκου	
2)	Λιοννέζιαν Μονή Σίμωνος Πέτρας. "Αγ. Ὁρος	12 000
3)	Ψαρᾶς καὶ τοπεῖον	50.000
4)	Τοπεῖον	5.000
5)	Βάρκες καὶ σπίτια	15.000
6)	Πορτραϊτο Κας Νίκης Βατίστα	
7)	Τοπεῖο καὶ γυναικα	18.000
8)	Πορτραϊτο Κου Γεωργίου Γεωργαντᾶ	
9)	Ψάρια καὶ ἀστακός	20.000
10)	Καρποῦζι, καλάθι μὲ φροῦτα καὶ τοπεῖον	20.000
11)	Πορτραϊτο Κας Μαρίκας Γουναροπούλου	
12)	Πορτραϊτο Κας Στεφανίας Ἐμπειρίκου	
13)	Γυναικα μὲ πέπλο	20.000
14)	Πορτραϊτο τοῦ ζωγράφου	30.000
15)	Μονὴ Στραυρονικήτα ("Αγ. Ὁρος)	20.000
16)	Κορίτσι	9.000
17)	Πορτραϊτο	
18)	Δύο κορίτσια	15.000
19)	Καλάθι μὲ σταφύλια καὶ τοπεῖον	18.000
20)	Πορτραϊτο Κας Νίας Ἡλιοπούλου	
21)	Πορτραϊτο Δδος Κίτσας Σοφιανοπούλου	
22)	Πορτραϊτο Κας Κούλας Κωνσταντινοπούλου	
23)	Γυμνὸς	12.000
24)	Φάρος καὶ βάρκα	18.000

Ν. ΧΑΤΖΗ-ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΓΚΙΚΑΣ

ΛΑΔΙΑ

1)	Σύνθεσις μὲ ἑλληνικὰ ἀντικείμενα (ἔξετέθη εἰς τὴν διεθνῆ ἔκθεσιν τῆς Βενετίας)	1934	30.000
2)	Ἐρεχθεῖον	1927	20.000
3)	Σύνθεσις φωτὸς	1927	16.000
4)	Ἄθηναϊκὸ σπίτι	1928	15.000
5)	Ἄθηναϊκὰ σπίτια (ἀνήκει εἰς τὸν κ. Ι. Πα- τρίκιον)	1929	
6)	Θάλαμος στρατῶνος	1929	12.000
7)	Τὸ βάζο (ἀνήκει εἰς τὸν κ. Γ. Στρίγγον	1928	
8)	Ἄπ' τὸ παράθυρο (ἀνήκει εἰς τὴν συλλογὴν Δ. Λοβέρδου)	1927	
9)	Σπίτια στὸν ἥλιο (ἀνήκει εἰς τὸν κ. Α. Κατα- κούζινδον).	1930	
10)	Δένδρα στὴν Γαλλία (ἀνήκει εἰς τὴν Καν. Κ. Χατζηκυριάκου)	1931	
11)	Γυναικα μπρὸς (τὸ παράθυρο (ἀνήκει εἰς τὸν κ. Κ. Οὐράνην).	1932	
12)	Νατὺρ—Μόρτ	1933	
13)	Ρυθμικὸ Τοπεῖο	1934	8.000
14)	Τοπεῖο μὲ θάλασσα	1934	6.000
15)	Σπηλιὰ	1934	6.000
16)	Καΐκι	1934	6.000
17)	Πρόμη καϊκιοῦ	1935	15.000
18)	Γαρύφαλα καὶ ρυθμικὰ ἀντικείμενα	1935	15.000
19)	Σύνθεσις μὲ ρυθμικὰ ἀντικείμενα	1935	35.000
20)	Ἄντικείμενα καὶ προφίλ σὲ ἕνα ἐπίπεδο	1935	15.000
21)	Θαλάσσιος ὁργανισμὸς	1935	6.000
22)	Γυναικα καὶ σχοινιὰ	1935	5.000
23)	Σύνθεσις	1935	4.000
24)	Τοπεῖον μὲ δένδρα	1935	4.000
25)	Νατὺρ—Μόρτ	1935	4.000
26)	Βάρκες	1935	3.000
27)	Βάρκες	1935	3.000
28)	Χρωματικὰ σχήματα	1935	3.000

29)	Χρωματικὰ σχήματα	1935	3.000
30)	Καμπίνες στὴ θάλασσα	1935	3.000
31)	Κεφάλι τρόμου	1935	3.000
32)	Κεφάλι	1935	3.000
33)	Τοξότης	1935	3.500

ΑΚΟΥΑΡΕΛΛΑ

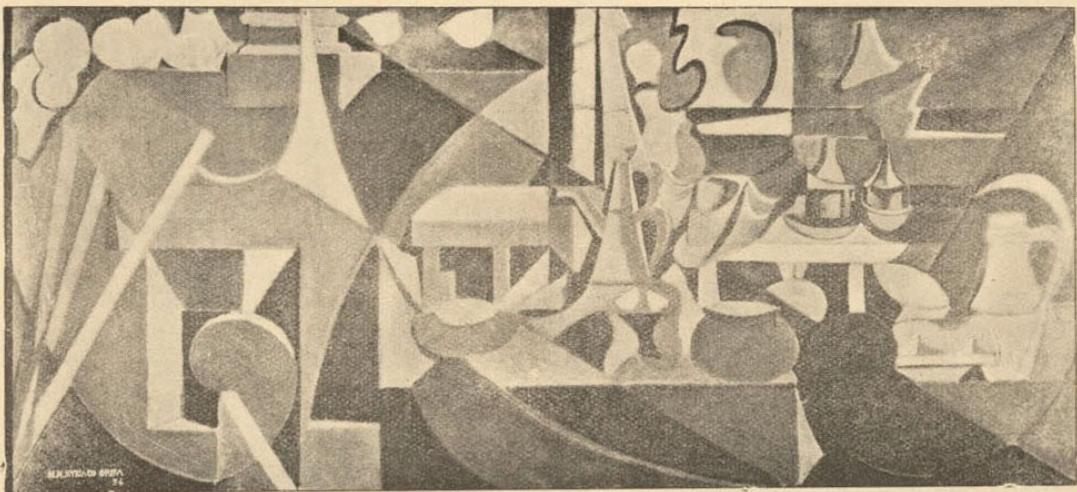
34)	Η πλατεῖα τῆς Ὁπερᾶς στὸ Παρίσι	1934	3.500
-----	---------------------------------	------	-------

ΣΧΕΔΙΑ (ΜΕΛΑΝΙ)

35)	Ξύλινα φτωχικὰ οπίτα	1934	2.500
36)	» » »	1934	2.500
37)	» » »	1934	2.500
38)	» » »	1934	2.200
39)	» » »	1934	2.500
40)	» » »	1934	2.500
41)	» » »	1934	2.500
42)	Ντενεκὲς μὲ πρασινάδα	1934	2.500
43)	Σκηνογραφία	1934	2.500
44)	Τὸ ἔντομον	1934	2.500
45)	Σύνθεσις ὄγκων	1934	2.500
46)	Συνθέσεις οἰκοδομικὲς	1934	2.500
47)	» »	1934	2.500
48)	» »	1934	2.500
49)	» »	1934	2.500
50)	» »	1934	2.500
51)	Παραλία στὶς ἀκτὲς τῆς Μάγγης	1934	2.500
52)	Φύσις	1933	3.000
53)	Φύσις	1933	3.000
54)	Παραθυρό	1933	3.000
55)	Καρέκλες τοῦ κήπου	1933	3.000
56)	Τοπεῖο (Σχέδιον μὲ ἀσῆμη)	1933	3.000
57)	Πεῦκο » »	1933	3.000
58)	Τοπεῖο (Σχέδιο μὲ μολῦβδη)	1933	2.500
59)	Ἄραμπέση (» πίσσα)	1933	2.500
60)	Τοπεῖο (» σαγκίνι)	1934	2.500

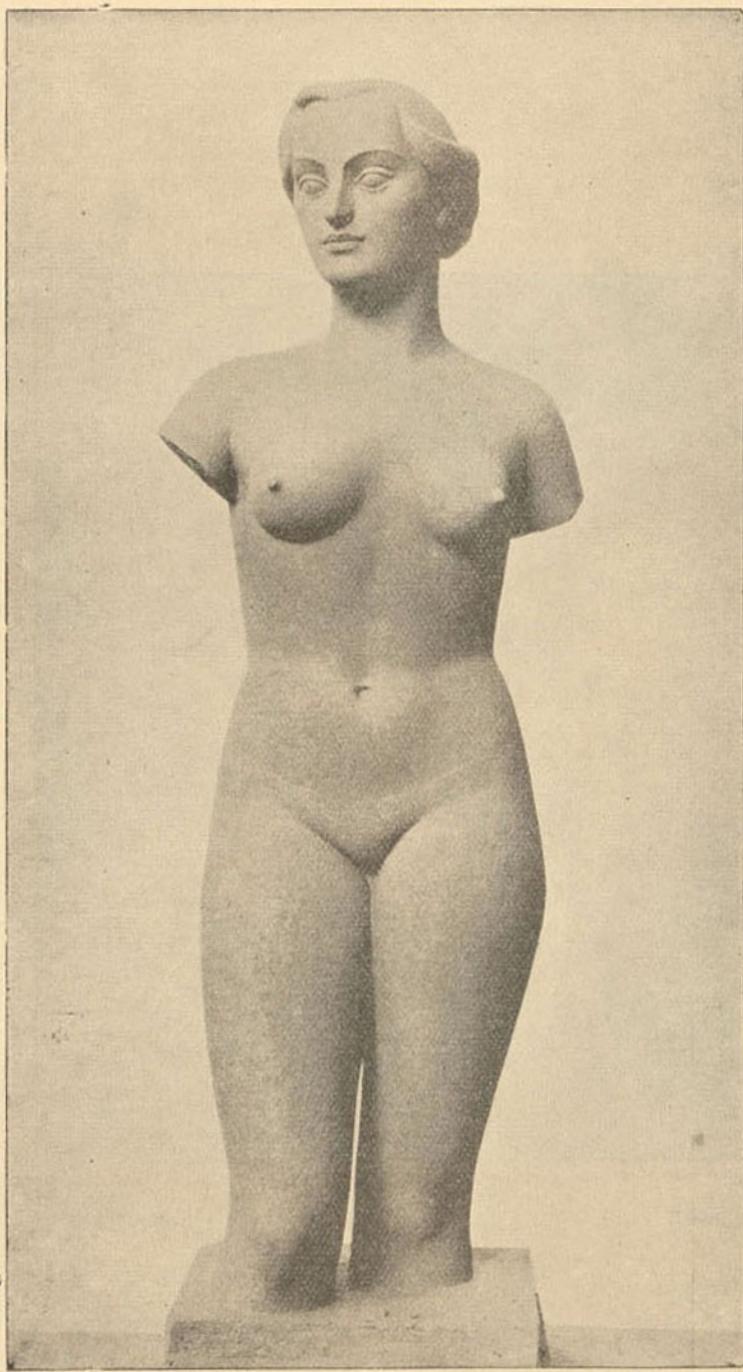
ΓΛΥΠΤΙΚΗ (ΠΕΤΡΑ)

61)	Ἀνάγλυφον (ἔξετέθη εἰς τὴν διεθνῆ ἔκθεσιν τῆς Βενετίας καὶ εἰς τὴν γκαλερί τῶν Cahiers d' Art εἰς τὸ Παρίσι)	1933
-----	--	------

Έλληνικά αντικείμενα.

(N. Χατζηκωνσταντίνου Γκίζα)

Κορη η κελυμβητρίας.

(Μιχ. Θ. Τόμπου)

Κέρη

(Γ. Γουναροπούλου)

“20^{ος} ΑΙΩΝΑΣ,,
ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ